

VŠETKY CESTY VEDÚ NA ISLAND

HEINE
BAKKEID

NEPREBUDÍME SA

SEVERSKÉ KRIMI

premedia

premedia

PRIPRAVUJEME

Heine Bakkeid: St. Avenger

V pieskových dunách na stavangerskej pláži nájdú dobité telo – pravdepodobne ide o policajta Simona Bergelanda. Keď sa o tom dopočuje Thorkild Aske, rozhodne sa vrátiť do mesta, ktoré ho prenasleduje v jeho snoch, aby pátral po odpovediach. Stavanger je miestom, ktoré mu zmenilo život; tu stratil Frei a prišiel o prácu v zvláštnej jednotke. Na vine bol Simon Bergeland, Frei milenec, ktorý bol však od toho osudného dňa nezvestný. Čoskoro sa ukáže, že všetko je inak. Thorkild čelí jednému nebezpečenstvu za druhým a začína si uvedomovať, že niekto nielenže nechcel, aby sa do Stavangeru vrátil, ale aj to, že ho návrat môže stáť život.

St. Avenger je štvrtý diel série Heineho Bakkeida o utrápenom a sardonickom bývalom vyšetrovateľovi Thorkildovi Askeovi. V roku 2022 ocenili túto knihu Rivertonovou cenou za najlepšiu nórsku detektívku roka.

HEINE
BAKKEID

NEPREBUDÍME SA

Z nóřiny preložila Zuzana Demjánová

premedia

Edícia LABYRINT, 47. zväzok

This translation has been published with the financial support of NORLA

Heine Bakkeid: Neprebudíme sa

Prvé vydanie

Z nórskeho originálu *Vi skal ikke våkne* preložila Zuzana Demjánová,
vyšlo v roku 2022 vo vydavateľstve Premedia ako jeho 286. publikácia,
47. zväzok edície Labyrint

www.premedia.sk, info@premedia.sk

Redakcia Andrea Černáková, zodpovedný redaktor Ján Gregor,
tlač Finidr, Český Těšín

Copyright © Heine Bakkeid, 2019

Published by agreement with Salomonsson Agency

Preklad © Zuzana Demjánová, 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia

ISBN 978-80-8242-117-3

Hra s nulovým súčtom: v teórii hier opisuje situáciu, kde je každý zisk alebo strata jedného účastníka vyvážený ziskom alebo stratou iného hráča, a teda ak sa zisky a straty všetkých účastníkov sčítajú, výsledok je nula.

Prológ

Po holých lávových poliach sa preháňa vietor. Za páskou stojí hlúčik ľudí a sem-tam sa im ujdú krúpy a úlomky čierneho lávového kameňa, ktoré odskakujú od lopát kriminalistických technikov v jame. Zastanem pred akýmisi zahraničnými turistami, čo sa sem prišli pozrieť na kráter, no teraz sa rozhodli, že predsa len dajú radšej prednosť ľudským ostatkom.

Cez deravú blúzku vidieť rebrá, sivé a čierne zdrapy látky prilnuli k pokožke, zapadnuté telo obkolesuje zamrznutá bačorina a čierna zemina. Pokúšam sa zahliadnuť jej tvár, keď jeden z technikov zodvihne zo zeme jej hlavu v plastovom vrecku, oblepenom nepriehľadnou vrstvou hliny.

Vietor a sneh neprestáva útočiť zo všetkých strán, a keď technici vylezú z jamy, nápor živlov zosilnie a hlina sa zošmykne. Všetci teraz vidíme, čo je pod tenkým plastom. Musím si zahryznúť do goliera na plášti do dažďa a prehltnúť smiech. Tvár je preč, vlasy a pokožka skĺzli na dno vrečka a vytvorili tam kašovitú guču.

„Teraz sa to začína,“ zašepkám si potichu a cítim to šteklenie pod pokožkou. „Už sa neviem dočkať.“

PRVÁ ČASŤ

Biele lži

Prvá kapitola

„Hekkan, čoskoro to fakt začne vriieť,“ poviem. Inštruktor z úradu práce sa skloní nad bublajúcou masou v kotlíku a pozrie sa na teplomer. „Dohodli ste sa na tom, akej farby majú byť sviečky?“

Nikto mu neodpovedá, všetci sedíme na drevených stolčekoch okolo prenosnej varnej dosky, ktorá je položená na podlahe. Je nás dokopy osem a pre účely tejto povinnej pracovnej dielne, kurzu odlievania sviečok v réžii úradu práce, ktorý sa koná v suteréne komerčnej budovy na Auglendsmyrã, nás rozdelili do troch skupín.

„Ak chcete väčšie, robustnejšie sviečky, tak na to existuje šikovný trik – použite prázdnu škatuľu od lupienkov značky Pringles.“ Inštruktor je štíhly, tmavovlasý muž, tridsiatnik. Nadšene chodí od jednej skupiny k druhej a stále nás zahŕňa tipmi, zasnávuje nás do umenia odlievania sviečok. Chopí sa špachtle na miešanie, ponorí ju do mäkkej masy. „Tiež by bolo vhodné prikryť si pracovný stôl novinami pred tým, ako to začnete nalievať do foriem.“

„Kedy bude prestávka?“ spýta sa muž, ktorý sedí vedľa mňa. Viem, že pracoval ako šofér tirákov. Poškodil si bedrový kĺb a pod košeľou má driekovú bandáž. Už tretí raz nás zaradili do tej istej skupiny. Aj on požiadal o podporu počas dlhodobej práceneschopnosti, a kým čaká na posudok, musí chodiť na tento poondiaty kurz.

Náš sociálkou ustanovený dozorca obtrie špachtľu o vnútornú stranu kotlíka, odloží ju nabok a stisne v ruke zápisník, ktorý nosí stále so sebou. „Teraz počúvajte. Roztopený stearín nesmiete nikdy nechať na varnej doske bez dozoru. Ak by sa rozlial na sporáku,“ odmlčí sa a vážne sa na nás zahľadí, „tak by mohol vzplanúť.“

Ako tak sedím a premýšľam, či by som si nemal ponoriť hlavu do kotlíka, počujem, ako sa z mojej bundy pri dverách ozve zapípanie.

„Pri odlievaní sviečok sa nesmie telefonovať, ani esemeskovať.“

„Naliehavá rodinná záležitosť,“ poznamenám a prešmyknem sa popri ňom. „Mohla by to byť moja sestra z Tromsø – a ak to je ona, tak v tom prípade možno hovoriť o skutočnej kríze.“

Poponáhľam sa k vešiakom a vyberiem z vrecka na bunde svoj mobil. Naozaj je to Liz.

„Thorkild,“ zavzlyká, len čo si priložím mobil k uchu. Dýcha prerývane, dychčí viac než zvyčajne a znie to, akoby mala každú chvíľu prepuknúť v hysterický plač. „Thorkild, prosím, musíš mi pomôcť.“

„Čo sa stalo? Spravil ti Arvid niečo?“

Cítim, ako sa mi zrýchľuje tep, stačí mi vysloviť meno sestrinho manžela.

„Čo spravil tentokrát?“

Rýchlo na seba hodím bundu a vyjdem na ulicu. Hoci je leto, od Hillevågu duje studený, vlhký vietor.

„Thorkild,“ narieka Liz. „Thorkild, myslím... myslím, že je mŕtvy.“

„Mŕtvy?“

Zastanem uprostred parkoviska, ktoré nepatrí len budove, kde sa konajú kurzy, ale aj dennému stacionáru oproti nej.

„Čo, doboha, myslíš tým ‚mŕtvy‘?“

„Tak strašne sa nahneval,“ povie Liz, „chcela som len naporciovat' koláč, ale...“

„Čo si spravila, Liz?“

Slnko prenikavo svieti a ja prižmúrim oči. Vietor víri prach, zdvihne z asfaltu akési plastové vrecko a nesie ho smerom k dennému stacionáru, kde práve zaparkoval taxibus.

„Chcela som len, aby mi pomohol.“

„Najprv mi povedz, čo vidíš, dobre?“

Sadnem si na lavičku pri vchodových dverách a mimovoľne sa zahľadím na šoféra, ktorý práve vyťahuje rampu na invalidné vozíky.

„Arvid leží na zemi, v kuchyni, má rozhodené ruky, z hrude mu trčí lopatka na koláč, na linke je položený koláč a...“

„Z ktorej strany hrude?“

„Bože, nie!“ vykrikuje náhle Liz.

„Čo je, Liz? Povedz mi, čo sa deje?“

„Pohol sa,“ zalapá po dychu. „On, on...“

Chvíľu počujem len dychčanie, nasleduje chrčanie a potom prudké nádychy a výdychy. Mobil zaprská a potom sa ozve Lizin šepot: „Arvid, Arvid, nehnevaj sa na mňa.“

„Neodpovedá,“ povie Liz, keď sa vráti k telefónu. „Thorkild, čo mám robiť?“

„Zbaľ si cestovnú tašku, vyjdi z domu a postav sa k príjazdovej ceste. Ja sa postarám o zvyšok.“

Zamierim k taxikárovi, ktorý pobehuje medzi minibusom a stacionárom a pomáha vozíčkarom, čakám na Lizinu reakciu.

„Arvid,“ ozve sa napokon, „... potrebuje sanitku a...“

„Poponáhľaj sa,“ preruším ju. „Zavolám mu sanitku a objednám ti taxík.“

Viem, že Liz sa mu hodí okolo krku, len čo sa preberie, a bude žobrať o odpustenie a rovnako pevne som presvedčený o tom, že Arvid ju zabije, ak ju odtiaľ nedostanem.

„A-ale, kam mám ísť?“

„Pôjdeš so mnou domov, sestrička. Na Island.“

„Ocko?“ zašepká napokon.

„Áno. Znova sa ohlásila jeho rakovina.“

Druhá kapitola

Taxikár vyložil celý minibus a zmizol v stacionári spolu s poslednými pasažiermi. Cítim, ako mi pod oblečenie zalieza studený júnový vietor a niekde vzadu v hlave počujem rozhovor, ktorý som viedol s otcom len pred pár dňami.

„Thorkild?“ Jeho hlas bol silný a zreteľný ako vždy. „To som ja, otec.“

„Čo chceš?“

„Porozprávať sa, Thorkild, chcem sa len porozprávať.“

„O čom?“

Začal som sa prechádzať po svojej malej, prenajatej izbe. Nedokázal

som zastať, sadnúť si. Keď som vyrastal, „len porozprávať“ znamenalo všetko od spontánneho plaču, lebo sa nazdával, že ho nemilujeme, ako by sme mali, až po chvíľu, keď spravil niečo, čo ľutoval, a potreboval útechu od svojich detí. Isté bolo len to, že tento telefonát bude o ňom.

„Oheň vyhasína.“

Keď otec hovorí o sebe alebo o iných Islandčanoch, tak spomína vždy oheň – akoby sme vykličili v lávových riekach v hĺbinách zeme a vyrástli zo skaly, keď nadišiel náš čas. Ešte pred tým, ako sa zoznámil s mamou, mu ako študentovi diagnostikovali bipolárnu poruchu a podľa mňa je ten oheň, o ktorom hovorí, vedľajším produktom jeho choroby – takto opisuje výkyvy vo svojom vnútri.

„Rád by som ťa videl, kým umriem.“

„Mám toho teraz dosť.“ Zastal som pri okne, pred ktorým vždy visí deka, a začul som, ako sa vonku rozpršalo.

„Thorchild, dostal som sa do ťažkostí,“ zašepkal. „Do riadnych ťažkostí.“

„Znova ťa zatkli?“

Otec je vlastne vyštudovaný morský biológ, ale ešte pred mojím narodením pocítil volanie a stal sa ekologickým aktivistom. Vláčil nás s mamou, Liz a svojimi duchovnými bratmi a sestrami od jednej huty či elektrárne k druhej. Tam sa pripútali, zavýjali a oplakávali svoj ostrov. Napokon to už mama nevládla a odviedla nás naspäť do Nórska. Naposledy som ho videl pred dvadsiatimi piatimi rokmi, tesne pred svojím plánovaným nástupom na policajnú akadémiu – vtedy som aj bol naposledy na Islande. A nemal som v úmysle sa tam vrátiť.

„Šestnásť rokov.“

Zdalo sa mi, akoby sa zasmial alebo vzlykol – možno oboje.

„Prečo odsudzujú muža, ktorému ostáva len pár mesiacov života na šestnásť rokov odňatia slobody?“

„Šestnásť rokov?! Čo si spravil tentoraz?“

„V našej skupine bola jedna žena,“ začal. „Minulé leto zmizla. Jej telo sa našlo v zime na lávových poliach pri Hverfjallskom kráteri.“

„Čo vlastne chceš?“ Pritisol som si zjazvené líce k deke a oknu, aby som cítil chlad, ktorý sálal z kvapiek stekajúcich po skle na opačnej strane.

„Porozprávať sa, vidieť ťa ešte pred tým... pred tým... Ani sa ma nespýtaš, či som to spravil?“

Zavrel som oči a pokúšal sa sústrediť na dažď a chlad. „Spravil si to?“

Otec sa zasmial, nasledoval záchvat kašľa. „Som muž mnohých tváří, synak, ale vrah veru nie som.“

„Dobre,“ zašepkám. „Si muž mnohých tváří.“

„Hovoril si s mamou?“

„Odkedy ma pustili, nie.“

„Pustili?“

Tuhšie zavriem oči, pokúšam sa splynúť s chladom, ktorý je vonku za oknom.

„Odsedel som si tri a pol roka, lebo som mal havárku pod vplyvom extázy. Zahynula pri nej jedna žena. Prišiel som o svoje miesto na zvláštnom útvare a mám poškodenú amygdalu po nevydarenom pokuse o samovraždu.“

Na chvíľu sa mi videlo, akoby kvapky dažďa presiakli cez sklo aj deku a stlmili bolesť v mojom líci.

„Thorkild?“ ozval sa otcov hlas na opačnom konci linky. „To som nevedel.“

Konečne som otvoril oči a súčasne som nadvihol cíp deky, aby som sa pozrel na prúdy dažďa stekajúce po okne, múry budov a autá na opačnej strane ulice.

„Prepáč.“ Klízal som sa pohľadom ďalej, pomedzi kvapky, ponad most a zastavil sa na sivej mase mračien, ktorá visela nad mestom. „Musím už ísť.“

Tretia kapitola

Keď sa mi Liz konečne znova ozve, minibus práve odchádza spred stacionára.

„Sedíš v taxíku?“ spýtam sa,

„Áno,“ odvetí. „Už si zavola sanitku?“

„Sú na ceste,“ klamem a vstanem z lavičky. „Požiadať taxikára, aby ňu odviezol na letisko, rezervujem letenky. Okej?“

„A ocko ti povedal, že sa chce s nami stretnúť?“

„Áno, s obidvomi. *Prived' aj svoju sestru, Thorkild!*“ napodobním otcov hlas.

„Neviem, či by som mala odísť od...“

„Liz, teraz nie je čas myslieť na seba.“ Musím na ňu zatlačiť, inak ju nedostanem preč. „Arvid potrebuje pokoj,“ pokračujem, „veď si mu vrazila do hrude lopatku na koláč.“

Liz na chvíľu stíchne. „Áno,“ povie napokon, „myslím, že máš pravdu.“

„Dobre, sestrička. Zavolaj mi, keď budeš na letisku. Zatiaľ zavolám do nemocnice a dám ti vedieť, čo sa deje s Arvidom. Okej?“

„Dobre,“ zopakuje. „Vždy na mňa taký dobrý, Thorkild.“

„Ozvi sa mi, keď tam budeš.“

Položím a vytočím číslo záchranky v Tromsø, kde požiadam o sanitku pre Arvida, nechám za sebou lavičku i vietor a zamierim k najbližšej autobusovej zastávke.

Zatiaľ čo ja som dostal do vienka cynizmus, nedôverčivosť a sklon k sebadeštrukcii za nás oboch, Liz bola obdarená naivnou vierou vo výskyt svätcov medzi bežnou populáciou a vo svet plný nekonečnej dobroty a lásky k blížnemu. Každý človek je v jej očiach dokonalý, taký, ako ho stvoril Boh, to len ona nezapadá, rozčuluje ostatných, privádza ich do rozpakov. Liz si myslí, že všetko sa dá napraviť láskou, podriadením a slepou dobrotou. Už sa nesnažím zmeniť jej pohľad na ľudstvo, rezignoval som, ale to neznamená, že len tak bez všetkého dovolím vlkom, aby ju roztrhali.

V centre Stavangeru vystúpim z autobusu a poklusom zamierim na Pederovu ulicu, kde bývam. Rád by som sa dostal na letisko skôr, než niekto z úradu práce zavolá Ulfovi, môjmu psychiatrovi, a informuje ho, že som odišiel z dielne ešte pred skončením kurzu.

Vyberiem zo skrine kufor a začnem sa baliť. Ako sa načahujem za vecami, naraz si uvedomím, že sa po celom tele trasiem až tak, že musím urobiť krok do strany a oprieť sa nohou o pohovku, aby som sa nezvalil na zem. Upriem pohľad na plastové vrečko, ktoré leží na

stolíku predou mnou. Odkedy som sa vrátil pred dvomi mesiacmi z Osla, nedotkol som sa jedinej tabletky. Stále ešte beriem Neurontin, ktorý mi predpisuje Ulf. Každých štrnásť dní mi pichnú Risperdal. Cipralex mi nezaberá, preto ho zatlačám do hliny v jedinom kvetináči, ktorý vlastním, a to v nádeji, že z neho jedného dňa vyrastie strom šťastia.

Vlastne je to jednoduché, vrečko leží rovno predou mnou, deň čo deň; stačí, aby som ho otvoril a naplnil si ústa a vnútornosti tabletkami, zavrel oči a odišiel raz a navždy. Myslel som si, že tentoraz to bude ľahké. Myslel som si, že to chcem. Ale nedokážem to. Niekedy, keď už nevládzem len sedieť a zízať na vrečko s tabletkami, vyrazím von a potulujem sa po Storhaugu, pozerám sa na domy a pokúšam sa medzi ľudí za oknami umiestniť iné verzie Thorkilda Askeho. Alebo zídjem k moru, pozorujem ho, počúvam hučanie vln či svoje vlastné kroky. Jediné miesto, kam nejdem, je Raj. Ten nie je pre mňa. Ulf vraví, že sa pomaly zbavujem posadnutosti tabletkami a moje podvedomie súčasne hľadá, čím by ich nahradilo.

Vynorím sa z toho prúdu myšlienok, podídem k stolu, zoberiem vrečko do ruky, počujem, ako v ňom zašuchocú blistre a škatuľky a zasuniem ho pod pohovku.

Štvrtá kapitola

Keď sa s Liz stretnem na letisku Gardermoen, má na sebe tesné béžové nohavice, pokrčenú blúzku s kvetinovým vzorom a rozopnutú hrubú bundu. Vyzerá, akoby sa chystala vybehnúť z domu k poštovej schránke a nevydávala sa na dlhú cestu, medzi ľuďmi.

„Volal si do nemocnice?“ spýta sa, keď k nej pristúpim. „Ako je Arvidovi?“

„Volal,“ poviem. „Majú všetko pod kontrolou.“

Pokúsi sa ma objasť. Jedna ruka jej nevládne ovísa popri tele, aj plece pôsobí akosi mohutnejšie než to druhé, vyzerá, akoby ju ťahali k zemi, nachyľovali.

„Čo máš s rukou?“

„Spadla som.“ Liz sa otočí ku mne bokom, nechce, aby som si ju lepšie prezrel.

„Áno? A kde?“

„Pred domom.“

„Bolo klzko?“

„Áno.“

„Naozaj? Poľadovica uprostred júna?“

„To nie on. Len som trochu nedávala pozor, iba...“

„Okej, sestrička. Verím ti,“ poviem.

Nevládzem počúvať jej klamstvá. Liz bude mať o niekoľko mesiacov päťdesiat, je odo mňa o šesť rokov staršia a vyčerpala už všetky ospravedlnenia, ktoré používala na obranu bývalého šófera tirákov, žijúceho z podpory. Zoznámila sa s ním, keď sa ako mladá presťahovala do Tromsø, kde študovala.

„Vyzeráš lepšie, braček,“ povie a netrpezlivo čaká, kým ju objímam.

„Chýbala si mi.“

„Naozaj?“ Liz sa babre so zipsom na bunde.

„Táááák veľmi,“ poviem, rozťahnem ruky, pristúpim o krok bližšie a opatrne ju objímam.

Vrávi sa, že láska oslepuje. Z Liz spravili údery, kopance a vyhrážanie fyzickú a emocionálnu trosku, ale jej viera v univerzálnu dobrotu, čistú lásku a nebo plné hviezd, ktorú sa Arvid tak zúfalo snaží zlomiť, len silnie a je čoraz rezistentnejšia na buchnáty. Jedného dňa to pochopí aj Arvid a desím sa toho, že ak ju nedostanem preč, tak to bude deň, keď ju zabije.

„Teším sa na ocka.“

Zamierime k našej odletovej bráne.

„Je doma v Skuflavíku?“

„Nie, sedí vo väzení.“

Postavíme sa do radu pred terminálom.

„A nie je tam zo zvyčajných dôvodov, tentoraz žiadna ekológia, ale niečo oveľa vážnejšie.“

Liz vytreští oči.

„Čo?“

„Na lávových poliach na severozápade ostrova našli v zime telo

mladej ženy, ktorá zmizla minulé leto počas festivalu v Akureyri. Ukázalo sa, že bola členkou jeho diverznej ekologickej skupiny.“

„A upodozrievajú ho z vraždy?“ spýtala sa Liz.

Aj túto novinku bude postupne vstrebávať a použije ju proti sebe, keď dozreje čas.

„Dobrá bože, veď má vyše sedemdesiat...“

„Nielenže ho zatkli, oni ho aj odsúdili. Podľa článku, ktorý som našiel na internete, už vyniesli rozsudok. Sedí v novej väznici za Reykjavíkom, odvolal sa a čaká.“

„Pomôžeš mu?“

„A ako?“ začudujem sa. „Mám nejako odčarovať tú mŕtvolu, rakovinu alebo rozsudok?“

„Nie, ale...“

„Ideme tam, aby sme sa s ním rozlúčili,“ vyhlásim a rad sa začne hýbať. „To je všetko.“

Piata kapitola

Lietadlo pristane o ôsmej večer na medzinárodnom letisku Keflavík. Vykročím k autobusu, ktorý nás má odviezť tých sotva štyridsať kilometrov do Reykjavíku, a vzápätí sa mi do tváre oprie štiplavý vietor presýtený soľou. Nebo je modrosivé, takmer čisté, ak nepočítam zopár zhrčených mračien, ktoré ťaživo ovisajú nad lávovými polami. Pripomína mi to tu Východnú Finnmarku, kde som pracoval po skončení policajnej akadémie, len je tu o niečo rovnejší terén a pôda je tmavšia, poréznejšia. Neplodná mesačná krajina – s chudorľavými trsmi trávy, aby nevystrašila turistov.

Ako sa blížime k Reykjavíku, trochu sa zvlní, pribúdajú kopce, kríky a rastliny, monotónny ráz narúšajú obchodné budovy a benzínky. Čoskoro sa objavia prvé zhluky domov a o desať minút sme už v meste.

„Je to tu veľmi pekné,“ povie Liz, keď otvorím dvere na našej izbe. Prejde popri mne a pristúpi k oknu. „V takomto fajnovom hoteli som ešte nikdy nebývala.“

„Sociálka platí svojim klientom skutočne dobre.“ Odložím batoh a vtom si všimnem, že v izbe je len jedna posteľ.

„No teda,“ Liz si uvedomí, nad čím uvažujem. „Môžem si ľahnúť na pohovku, veď to ty si predsa zaplatil a...“

„Nie. Idem to vybaviť.“

Keď sa o niekoľko minút vrátim, sedí Liz na posteli, je oblečená v nočnej košeli, pozerá televízor a v lone má položené vrecko s orieškami.

„Povedali, že sú to dve postele prisunuté k sebe, máme ich len odtiahnuť od seba,“ oznámim jej.

„Myslela som si to.“

„Predpokladám, že to Arvid ťa núti, aby si chodila tak skoro spať.“ Sadnem si na kraj postele.

„Nie, vlastne nie.“

„Tak to je fajn,“ utrúsim kyslo.

„Naozaj.“

Liz sa nakloní bližšie k obrazovke. Sú na nej rodičia mladej nevesty a hádajú sa, či majú jej šaty príliš hlboký výstrih, alebo nie.

Posuniem si vankúše za chrbát a načiahnem sa po Lizino vrecúško s orieškami.

„Čo pozeráme?“ spýtam sa.

„Say yes to the dress,“ odpovie Liz. Zhasne lampu, chytí do ruky diaľkové ovládanie a oprie sa dozadu. Sedíme v polotme asi pol metra od seba a hľadíme na televízor, kde akási žena hľadá šaty, v ktorých povie svoje *áno*.

„Ty,“ ozve sa Liz, keď začne reklama, a stíši zvuk.

„Áno?“

„Myslíš, že je to pravda?“ Otočí sa ku mne, strach sa jej omotá okolo krku ako povraz, počujem, že sa jej trasie hlas, takmer šepká. „Myslíš, že to dievča zabil?“

„Ťažko povedať,“ odvetím a vrátim Liz vrecúško s orieškami. „Vieš predsa, aký je.“

„Áno,“ pritaká Liz, odhrnie si z tváre vlasy a perinu vytiahne až k brade. „Viem.“

Šiesta kapitola

Na ďalšie ráno zamierime v požičanom aute k väznici Hólmsheidi. Nebo je čisté a sivomodré, studený vietor čerí hladinu jazera Raudavatn. Netrvá dlho a odbočíme na užšiu, čerstvo vyasfaltovanú cestu, ktorú zľava lemujú nízke borovice a sprava vresovisko. Zájdem k bráne, a keď nás pustia dnu, pokračujeme k parkovisku pri zadnom oplotení.

Cez vresovisko sa tiahnu stožiare vysokého napätia a v pozadí vidieť zasnežené štíty. Hólmsheidi je hypermoderná väznica, ktorú zrejme postavili na základe akéhosi úľového princípu. Vtáčie búdky farby zeme so strechami zarastenými trávou sú poskladané okolo vyššieho celku kužeľovitého tvaru uprostred. Väznica pôsobí prívetivo, je to budova, do ktorej má človek chuť nazrieť, keby nie dvoch radov kovového oplotenia.

Kráčame po úzkej chodbe, ktorá nás odvedie k vrátnici, kde strážnikovi vysvetlíme, kto sme a koho sme prišli navštíviť. Odtiaľ pokračujeme ďalšou chodbou do miestnosti zaliatej svetlom s oknami od podlahy až po strop a so stenami, podlahou a nábytkom v pastelových farbách.

Strážnik nás požiada, aby sme si sadli k jednému zo stolov s výhľadom na štrkom vysypaný dvor so záhradnými stoličkami a počkali. Otca som naposledy videl v Reyðarfjörðure, kde som sa stretol aj s jeho partiou bojovníkov za ochranu životného prostredia. Povrávalo sa, že štátna energetická spoločnosť Landsvirkjun tam spolu s hlinikárňou Norsk Hydro plánuje zrealizovať svoj *langstærsti draumurinn*, veľký sen v podobe obrovského priemyselného projektu. Skončilo sa to tak, že som sa vrátil domov a ani som mu nepovedal, že zo mňa bude policajt.

Zatiaľ čo čakáme a spomínam na uplynulé roky, cítim, ako ma zaplavujú výčitky svedomia. Pokúšam sa vyhrabať z pamäti nejakú udalosť, ktorá by ospravedlnila, že je to medzi nami také, aké to

je, ale nič mi nenapadá. Aj Liz mlčí, je bledšia než zvyčajne, blúdi očami po sterilnej miestnosti, snaží sa nájsť čosi, na čo by sa mohla sústrediť alebo o čom by mohla hovoriť.

Po niekoľkých minútach konečne prichádza. Biele vlasy mu padajú na plecia, je šlachovitý, ale chudší a nižší, než si ho pamätám, prsty má kostnaté, ruky tenšie, hrudník prepadnutý. Úzku tvár mu brázdia hlboké vrásky. Až keď pristúpi bližšie, všimnem si citrónovožltý nádych jeho pokožky na rukách, krku aj tvári. Najprv sa mi zdá, že to je spôsobené žiarivkami a svetlom, ktoré sa leje do miestnosti cez veľké okná, ale to nie svetlo kradne bielu farbu z jeho očí a nahrádza ju matnou žltozelenou blanou.

„Thorkild.“

Otec ma chytí za ruku a zovrie mi ju tak silno, že musím jeho stisk opätovať, aby mi ju nerozmiaždil.

„Prišiel si,“ povie a pritiahne si ma k sebe.

Keď ma pustí, zastane medzi mnou a Liz, ktorá čaká, kým príde rad na ňu, a premeria si ju.

„A čo tu robíš ty?“ spýta sa.

„Ja...“ zakoktá sa Liz, no otec ju objíma oboma rukami a tvári sa, že ju chce zodvihnúť.

Liz zvýskne a zamáva zdravou rukou. Strážnik, ktorý otca dovedol, vyskočí a neisto sa na nás zahľadí. Otec ju pustí, pobozká ju niekoľkokrát na líce, opäť ju objíma a potom si sadne.

Spravím to isté, no Liz len stojí a žiari ako slnko, čo svieti iba pre otca.

„Čo sa ti stalo s tvárou?“ kývne otec na moje líce.

„Dopravná nehoda,“ odvetím.

„Tak teda nehoda...“ nespúšťa pohľad z jazvy, ktorá sa mi cez líce tiahne ku kútiku úst.

„Nebola to jeho vina,“ vyhrkne Liz. „Namočilo ho do toho jedno dievča.“

„Sestrička,“ prinútim sa do úsmevu a otočím sa opäť k otcovi. Ukážem na jeho tvár. „A čo ty? Čo sa stalo s tvojou...“

„Melanóm,“ preruší ma otec, „rozšírilo sa mi to do pečene a vnútorných orgánov,“ krátko, duto sa zasmaje. „Kým umriem, budem ako citrón.“

„Dostávaš chemoterapiu?“